

Sosyal Bilgiler Ders Kitabı İnceleme ve Tasarım Kılavuzu

Editörler: Bülent AKBABA · Selahattin KAYMAKCI

Editörler: Prof. Dr. Bülent AKBABA - Prof. Dr. Selahattin KAYMAKCI

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABI İNCELEME VE TASARIM KILAVUZU

ISBN 978-625-8325-76-8

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Eylül 2022, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türlüdür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Yazılı kültürün insanoğluna bıraktığı miraslardan olan ders kitapları kil tabletten, parşömene, basılı kitaptan e ve z-kitaba farklı formatlarda okuyucusuyla buluşmaya; tüm eleştirilere rağmen eğitim-öğretim sürecinin aktörleri arasında yer almaya devam etmektedir. İçeriği ve işlevi göz önünde bulundurulduğunda formatı değişse de ders kitaplarının önümüzdeki yıllarda da öğretmenler ve öğrencilerle yol arkadaşlığının devam edeceği düşünülmektedir.

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 2003 yılında başlatılan program geliştirme çabasının ürünleri olan öğretim programları 2004–2005 eğitim ve öğretim yılında pilot okullarda, 2005–2006 eğitim ve öğretim yılında ise Türkiye çapında uygulanmaya başlamıştır. 2005-2006 eğitim ve öğretim yılında uygulanmaya başlanan öğretim programları yapılandırmacı yaklaşıma göre tasarlanmaya çalışılmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım temel alınarak tasarlanan sosyal bilgiler dersi öğretim programıyla öğrenci ve etkinlik merkezli, sosyal bilgiler açısından bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak çevreyle etkileşimine olanak sağlayan yeni bir anlayış hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bu radikal değişiklik ders kitaplarının içeriğini, tasarımını ve işlevini de değiştirmiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu, eğitim fakültelerinin müfredatlarına eklediği “Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi” dersi ile ders kitaplarının kullanımı ve değerlendirilmesine yönelik yeterliklerin öğretmen adaylarına kazandırılmasını amaçlamıştır. Bu amaca hizmet etmesi için kaleme alınmış olan ve 2013 yılında yayımlanan “Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu Sosyal Bilgiler” adlı çalışmamızın içeriği 2005 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve bu programa göre tasarlanmış sosyal bilgiler ders kitaplarından örnekler barındırmıştır. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının 2018 yılında yenilenmesi ve yeni programa göre ders kitaplarının yazılması yeni bir anlayışla “Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarını İnceleme ve Tasarlama Kılavuzu” yazabilme konusunda bizi teşvik etmiştir.

Sosyal Bilgiler Ders Kitabı İnceleme ve Tasarım Kılavuzunda sosyal bilgiler öğretmenlerine ve öğretmen adaylarına var olan sosyal bilgiler ders kitaplarını tanıma ve değerlendirme konusunda kılavuzluk edebilmenin yanında daha önce yayımlanan konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzlarından farklı bir yaklaşımla sosyal bilgiler ders kitabı tasarım sürecinin örnek uygulamalarla ele alındığı bölümler eklenerek sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının sosyal bilgiler ders kitabı tasarlama yeterliklerini geliştirmek esas alınmıştır.

Kitabın yazarları, ilgili bölümün kuramsal çerçevesini özetlemekle birlikte ders kitaplarından örnekleri tahlil ederek ve örnek ders kitabı tasarımları gerçekleştirerek bu kılavuzu kullanacak öğretmenlere ve öğretmen adaylarına uygulamaya dönük bir materyal sunmayı amaçlamışlardır.

Bu eserin ortaya çıkması için çaba sarf eden kıymetli meslektaşlarımıza ve kitabın basımını üstlenen Pegem Akademi çalışanlarına teşekkürü bir borç biliriz.

Güzel ülkemizin güzel çocuklarına yol gösteren, gözlerinde ışık, gönüllerinde insan sevgisi, öğrenme ve öğretme aşkı olan tüm sosyal bilgiler öğretmenlerine ve öğretmen adaylarına katkı sağlaması temennisiyle...

Prof. Dr. Bülent AKBABA

Prof. Dr. Selahattin KAYMAKCI

Eylül 2022

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Bülent AKBABA - Prof. Dr. Selahattin KAYMAKCI

- 1. Bölüm: Ders Kitabı: Amacı, İşlevi, İçerik ve Türleri**
Doç. Dr. Mehmet AKPINAR, Trabzon Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9216-5771
- 2. Bölüm: Ders Kitaplarının Tarihsel Gelişimi**
Dr. Öğr. Üyesi Erol ÇİYDEM, Kastamonu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7166-4160
- 3. Bölüm: Ders Kitaplarının Yasal Dayanakları, Hazırlama ve Değerlendirme Ölçütleri**
Doç. Dr. Nadire Emel AKHAN, Akdeniz Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3628-8571
- 4. Bölüm: Ders Kitaplarının Biçimsel Özellikleri**
Doç. Dr. Birol BULUT, Fırat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1096-4527
- 5. Bölüm: Ders Kitaplarında Dil ve Anlatım**
Dr. Öğr. Üyesi Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN, Atatürk Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6508-3412
- 6. Bölüm: Ders Kitaplarında Bilimsel İçerik**
Doç. Dr. Selman ABLAK, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8538-1292
- 7. Bölüm: Ders Kitaplarında Etik**
Dr. Öğr. Üyesi Canan TUNÇ ŞAHİN, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0997-2124
Doç. Dr. Oğuzhan KARADENİZ, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1717-861X
- 8. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitapları ve Dünya Ülkelerinden Örnekler**
Doç. Dr. İbrahim TURAN, İstanbul Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5823-2742

9. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitapları Tasarlarken Kullanılabilecek Materyaller

Arş. Gör. Mehmet YAVAŞ, Kastamonu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6449-3372

10. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitapları ve Dijital Entegrasyon

Doç. Dr. Zekeriya Fatih İNEÇ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2391-605X

11. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitapları ve Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi Erdi ERDOĞAN, Kırıkkale Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3921-575X

12. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Kazanım ve İçerik

Dr. Öğr. Üyesi Fatıma Betül DEMİR, Bartın Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3573-6160
Prof. Dr. Fatma ÜNAL, Bartın Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1829-2999

13. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Öğrenme - Öğretme Sürecinin Tasarımı

Doç. Dr. Erhan YAYLAK, Ordu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4612-3041

14. Bölüm: Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme

Prof. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN, Sakarya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6849-1318
Arş. Gör. Mehmet UYMAZ, Sakarya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8445-6627

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

DERS KİTABI: AMACI, İŞLEVİ, İÇERİK VE TÜRLERİ

Giriş.....	1
Kitap Nedir?	2
Ders Kitabının Tanımı	3
Ders Kitaplarının Amaçları ve İşlevleri	4
Ders Kitaplarının İçeriği.....	6
Ders Kitabına Yardımcı Türler.....	10
Öğrenci Çalışma Kitabı	10
Öğretmen Kılavuz Kitabı	12
Sonuç.....	14
Kaynakça.....	15

2. BÖLÜM

DERS KİTAPLARININ TARİHSEL GELİŞİMİ

Giriş.....	17
Dünyada Ders Kitaplarının Tarihsel Gelişimi	17
Türkiye’de Ders Kitaplarının Tarihsel Gelişimi	23
Türkiye’de Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Tarihsel Gelişimi.....	31
Kitapların Hazırlanması ve Seçimi	32
1968-1998 Arası Türkiye’de Okutulan Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	34
İlkokul Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	34
Ortaokul Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	39
1998-2005 Arası Türkiye’de Okutulan Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	40
2005’ten 2017 Yılına Kadar Türkiye’de Okutulan Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	42
2018’den Günümüze (2022) Kadar Türkiye’de Okutulan Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	47
Sonuç.....	48
Kaynakça.....	50
Ekler	55

3. BÖLÜM

DERS KİTAPLARININ YASAL DAYANAKLARI, HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Giriş.....	59
Ders Kitaplarının Yasal Dayanakları.....	60
Ders Kitaplarının Hazırlanma Süreçleri.....	62
Ders Kitaplarının Değerlendirme Ölçütleri.....	64
Sonuç.....	76
Kaynakça.....	76

4. BÖLÜM

DERS KİTAPLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

Giriş.....	83
Ders Kitaplarında Biçimsel Özellikler	85
Kitap Kapağı, Cilt ve Baskı Kalitesi.....	86
Ders Kitabında Bulunması Gereken Zorunlu Bölümler: (Türk Bayrağı, İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi, Atatürk Resmi).....	88
Yazı Tipi (Font) ve Büyüklükleri (Punto)	90
Ders Kitabı İçeriği İle İlgili Bölümler	90
İçindekiler	90
Organizasyon Şeması-Kitap Tanıtımı	91
Ünite Tanıtımı	92
Sorular ve Etkinlikler.....	93
Kaynak Gösterimi ve Kaynakça	95
Sözlük	95
Kronoloji	96
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Genel Tasarım Ögeleri.....	97
Sonuç.....	98
Kaynakça.....	99

5. BÖLÜM

DERS KİTAPLARINDA DİL VE ANLATIM

Giriş.....	103
Ders Kitaplarında Dil.....	105
Ders Kitaplarında Anlatım.....	107

Metin Yapısı	110
Kelime.....	116
Cümle	120
Paragraf	124
Ana fikir	125
Okunabilirlik.....	126
Ders Kitaplarında Kullanılan Metin Türleri	130
Açıklayıcı Metinler	130
Öyküleyici Metinler.....	131
Betimleyici Metinler	132
Tartışma Metinleri	133
Ders Kitaplarında Edebî Türlerin Kullanımı	133
Sonuç.....	134
Kaynakça.....	139

6. BÖLÜM

DERS KİTAPLARINDA BİLİMSEL İÇERİK

Giriş.....	145
Bilimsel İçerik Nedir?	146
Ders Kitaplarında Bilimsel İçeriğin Temel Bileşenleri	147
Bilimsel İçerikte Güncellik.....	147
Bilimsel İçerikte Doğruluk.....	148
Bilimsel İçerikte Geçerlik ve Güvenirlik	150
Bilimsel İçerikte Kanıtlanabilirlik	152
Yönetmelik ve Kriterlerde Bilimsel İçerik	155
Bilimsel İçerik ve Öğretim Programı İlişkisi	158
Sonuç.....	160
Kaynakça.....	161

7. BÖLÜM

DERS KİTAPLARINDA ETİK

Giriş.....	167
Etik	169
Ahlak Nedir?	169
Etik ve Ahlak Ayırımı	170

Etiğin Temel Kavramları.....	171
Etik ve Eğitim.....	172
Bilimde Etik	174
Eğitim Araştırmalarında Etik	177
Ders Kitaplarının Hazırlanmasında Etik Unsurlar	179
Kişisel Mahremiyet ve Gizlilik.....	180
Kaynak Gösterimi ve Alıntılar.....	182
Kaynakların Tarafı Seçilmesi	185
Bilgilerin Doğruluğu ve Güncelliği.....	185
Yazarlık Hakkı.....	186
Sonuç.....	187
Kaynakça	188

8. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI VE DÜNYA ÜLKELERİNDEN ÖRNEKLER

Giriş.....	193
Ders Kitabı Yazım, Değerlendirme Sürecine Öğrencilerin Dâhil Edilmesi.....	194
İçindekiler Bölümünün Tasarımı	195
İlgili Alanlarla Bağlantı Kurulması	196
Niçin Sosyal Bilgiler Öğreniyoruz?	197
Hayatilik İlkesinin Uygulanması	199
Ünite Sonu Gözden Geçirme/Özet Bölümlerine Yer Verilmesi.....	199
İçeriğin Güvenli, Çevrim İçi Kaynaklarla Desteklenmesi.....	200
Zenginleştirilmiş ve Etkileşimli İçerik.....	201
Öğrencilere Çalışma İpuçları Verilmesi	202
Yüksek Çözünürlüklü Görseller	204
Görsellerin Kullanım Amacı.....	205
Farklı Türde Kaynaklara Yer Verilmesi.....	207
Bir Olaya Ait Farklı Görüş Belirten Kaynakların Bir Arada Verilmesi	208
Etkinliklere Yer Verilmesi.....	209
Sonuç.....	209
Kaynakça.....	211

9. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI TASARLARKEN KULLANILABİLECEK MATERYALLER

Giriş.....	215
Harita	216
Fotoğraf.....	218
Resim.....	219
Minyatür ve Gravür.....	220
Minyatür	220
Gravür.....	221
Gazete.....	222
Tarih Şeridi.....	223
Grafik ve Tablo.....	224
İnfoğrafik.....	224
Karikatür ve Çizgi Roman.....	225
Karikatür	225
Çizgi Roman	226
Kartpostal	226
Afiş	228
Logo.....	229
Poster.....	229
Efemera.....	230
Edebi Metin.....	231
Destan	232
Seyahatname	232
Roman.....	233
Hikâye.....	233
Kavram Öğretim Materyalleri	234
Kavram Bulmacaları	234
Kavram Karikatürleri.....	235
Çalışma Yaprakları.....	235
Grafik Düzenleyiciler.....	235
Tarihsel Belgeler (Ferman, Anlaşma, Madeni Paralar vb.)	236
Sonuç.....	237
Kaynakça.....	238

10. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI VE DİJİTAL ENTEGRASYON

Giriş.....	241
Kitap.....	243
Ders Kitabı.....	243
Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	244
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dijitalleşme	245
Discovery Education Social Studies Techbook (DESST).....	245
TeacherVision Digital Books for Social Studies (TVDBSS).....	248
Georgia Studies Digital Textbook (GSDT).....	249
İMPARK ZKitap (İPZK).....	250
Millî Eğitim Bakanlığı'nın Geliştirdiği Materyaller (MEBM).....	251
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Dijital Entegrasyon.....	253
Pratik & Etkileşimsiz Dijital Bir Ders Kitabı Oluşturma	254
HTML5 Araçlarıyla Dijital Bir Ders Kitabı Oluşturma	255
Profesyonel & Çoklu Ortama Sahip Dijital Bir Ders Kitabı Oluşturma	256
Sonuç.....	264
Kaynakça.....	265

11. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLİŞKİSİ

Giriş.....	273
Türkiye'de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının Kısa Tarihi	275
2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler Ders Kitapları.....	276
Sosyal Bilgiler Öğretim Programına Uygun Ders Kitabı Tasarımında Dikkat Edilmesi Gerekenler.....	280
Sonuç.....	284
Kaynakça.....	286

12. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA KAZANIM VE İÇERİK

Giriş.....	301
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Kazanım.....	302
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında İçerik	305
Sonuç.....	317
Kaynakça.....	318

13. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÖĞRENME - ÖĞRETME SÜRECİNİN TASARIMI

Giriş.....	327
Sosyal Bilgiler Dersinde Ders Kitabı Kullanımı	328
Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Tasarlarken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler	329
Açıklık (Ayanılık) İlkesi.....	330
Aktivite (Etkin Katılım) İlkesi	330
Basitten Karmaşığa İlkesi	330
Bilgi ve Becerinin Güvence Altına Alınması İlkesi.....	330
Bilinenden Bilinmeyene İlkesi.....	330
Bütünlük İlkesi	330
Çocuğa Göre Öğretim İlkesi (Öğrenene Görelilik)	331
Ekonomiklik (Tasarruf) İlkesi	331
Güncellik (Aktüalite) İlkesi.....	331
Hayatilik İlkesi (Yaşamsallık)	331
Otoriteye İtaat ve Özgürlük İlkesi.....	331
Somuttan Soyuta İlkesi	332
Yakından Uzağa İlkesi.....	332
Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Öğrenme-Öğretme Süreçlerinde Yaklaşım, Yetkinlik, Değer, Beceri, Kazanım, Öğretim Yöntem ve Teknikleri İşe Koşmak	333
Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Tasarlamaya Yardımcı Araçlar	336
Joomag.....	336
Flipsnack.....	337
AnyFlip	338
Ourbox	339

Calaméo.....	340
Canva	341
Sonuç.....	350
Kaynakça.....	351

14. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	353
Ölçme ve Değerlendirme	356
Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme	360
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme	362
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme Etkinliklerinin Durumu.....	365
Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme Araçlarına Nasıl Yer Verilmeli?	370
Sonuç.....	374
Kaynakça.....	376

Editörler Hakkında	383
---------------------------------	-----

Yazarlar Hakkında	384
--------------------------------	-----

1. BÖLÜM

DERS KİTABI: AMACI, İŞLEVİ, İÇERİK VE TÜRLERİ

Doç. Dr. Mehmet AKPINAR, Trabzon Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9216-5771

Giriş

Tarih boyunca insanoğlu hem doğal çevresi ile etkileşimi hem de diğer insanlarla olan ilişkileri sonucu çeşitli deneyimler kazanmıştır. Devam eden süreç içerisinde deneyimlerini diğer insanlarla paylaşmış ve kendinden sonraki kuşaklara aktarmaya çalışmıştır. Bu aktarım ilk devirlerde sözlü ya da ilkel çizimler yoluyla gerçekleştirilirken, yazının icadı ile insanlık birikimlerinin aktarımı da büyük bir değişime uğramıştır. İlk devirlerde yazılı belgeler daha çok önemli olay ve kişilere ait bilgilerin yer aldığı birbirinden bağımsız belgeler olarak ortaya çıkmışsa da zamanla konu ve anlam bütünlüğü olan, daha kapsamlı anlatımların yer aldığı kitaplara dönüşmüştür. “Okul” denilen kurumun meydana gelmesiyle de ders kitapları gerek öğretmenler gerekse öğrenciler için temel bilgi kaynaklarından birisi hâline gelmiştir. Zira toplumların oluşturduğu ortak siyasi organizasyonlar olan devletler yönetmekte oldukları toplumları biçimlendirmek, onlara ortak bir bilinç kazandırmak ve vatandaşlık bilincini geliştirmek için kitaplara ayrı bir önem vermişlerdir.

Öğretimde öğretmen ve öğrencinin temel yardımcı kaynağı ders kitabıdır. Ders kitapları öğretmenlerin neyi, nasıl organize edeceğine rehberlik eder. Her ne kadar eğitim-öğretim süreci öğretim programlarına bağlı olarak yürütülmesi gerekse de uygulamada öğretmenler ders kitaplarını öğretim programları gibi görülüp kullanmaktadır. Bu durum ders kitaplarının öğretim programlarına ve pedagojik gerçeklere göre hazırlanmasının önemini artırmaktadır. Öğrenciler açısından ders kitapları öğrenmeleri gereken bilgilerin güncel ve doğru olarak yer aldığı düşünülen temel kaynaklardır. Ayrıca ders kitapları öğretim programı, öğretmen ve öğrenciyi aynı amaca yönlendiren kaynaklardır. Öğrenci ve öğretmenler açısından en önemli yol gösterici kaynak olması, ders kitaplarının planlanma, yazılma ve kullanıma sunulması süreçlerinde ne kadar hassas olunması gerektiği-